

šću »Penelko«, pred »Narodnim domom« je na Sokol nastopil z javno telovadbo. Qdhod iz Ljubliane je bil pozno zvečer. Pred odhodom je bila koroška mladina obdarovana z raznimi darili. Upamo, da so izletniki odnesli iz Ljubliane najprijetnejše spominke.

— **Izpit učne usposobljenosti za telovadbo na srednjih šolah** se vrši dne 9. decembra t. l. pri izobraževalni komisiji na vseučilišču v Zagrebu. Tovariši, ki nameravajo delati ta izpit, naj vložijo takol tozadevne prošnje pri imenovani komisiji ali pri predsedniku te komisije dr. Franu Bučariu, Zagreb, Josipovac, ki daje tudi nadaljnia pojasnila.

— **Mariborski šolski zavodi** so poverjeniku Verstovšku prav posebno pri srcu. Ni dolgo od tega, ko si je prav občutno opekeli prste na mariborskem ženskem učiteljskem, pa sega že po drugem zavodu, ki mu ne da ne miru ne pokoja. Kakor poroča »Jutro« z dne 26. t. m., je dal Verstovšek nenadoma zapreti Legatov zasebni učni zavod, ne da bi voienici napravili potrebnih iznitov, ki bi se morali vršiti te dni. Verstovšek utemeljuje svojo najnovejšo odredbo s tem, da se morajo »križati« vsi zasebni učni zavodi. Naj bi že enkrat pričel Verstovšek pri samostanskih zavodih ki jih je v Mariboru tudi nekaj!

— **Društvo učiteljev slovenskih obrtno nadaljevalnih šol**, ki med vojnim časom ni moglo delovati, je treba zopet oživeti in sklicati članstvo na občni zbor. — Pozvan od več strani, se obračam na zainteresirane tovariše, naj mi sporoče, kdaj in kje naj se vrši občni zbor. Zalec, dne 21. 9. 1920, Fr. Pristovšek, t. č. odbornik.

— **Usposobljenostne preizkušnje za obče ljudske in za meščanske šole** s slovenskim ozir s slovenskim in nemškim učnim jezikom se prične pri podpisani komisiji na državnem učiteljskem v Ljubliani v jesenskem roku 1920 dne 5. novembra 1920. Pravilno opremljene prošnje za priust k preizkušnji naj se po šolskih vodstvih pravočasno predlože okrajnim šolskim svetom, da bodo najoznele do dne 25. oktobra 1920 v rokah izpraševalne komisije. — Izpraševalna komisija za obče ljudske in za meščanske šole v Ljubliani, dne 15. septembra 1920.

— **Vojaška realka v Mariboru** se kakor znanó opusti. Letos obstoja na zavodu samo še zadnji razred. Realka ima krasna učila, aparate in preparate, fizikalni in kemični laboratorij, ki bi zadostoval skoro za tehniško fakulteto. Kakor smo zvedeli, se vsa ta učila nameravajo še letos odposlati v Beograd za tamošnja univerzo.

— **Nov akademski list**. V kratkem prične izhajati v Ljubliani »Vestnik jugoslov. napredne omladine iz Slovenije«. — List bo izhajal večkrat na mesec (po možnosti vsak teden) in si stavi nalogo, razbistriti razmere med omladino, vzdramiti jo iz brezčutne stagnacije do socialnih in kulturnih vprašanj; politiko bo smatral kot znanost in jasno zavzemal svoje stališče proti vsemu, kar posega v visokoin srednješolsko življenje. — V to svrhu se je konstituiral konzorcij (samo iz akademikov), ki bode list izdal, urejeval in uravljial. Od vseh naprednih ferijalnih organizacij in tovarišev po Sloveniji in od vse napredne javnosti pričakuje priiaznega sodelovanja. Uredništvo in upravnistvo »Vestnika« se nahaja v Ljubliani, Narodni dom, mala dvorana, kamor naj se pošiljajo vsi rokopisi in naročila.

— **Gospodinska šola »Mladike«** v Ptuj. Ker nekatere gojenke zaradi prometnih težkoč še niso prišle, zato se začne teoretični pouk šele 4. oktobra t. l. — Do 3. oktobra se izjemoma še sprejemajo gojenke, ki so dovršile 16. leto. Gojenke, ki pridejo pred 4. oktobrom, so zaposlene s praktičnim gospodinjiskim delom.

— **Mestno osnovno šolo** v Celju obiskuje letos 872 otrok. V slovenski deški šoli je 6 osnovnih razredov in tri sporednih nemške šole je 91 učencev in učenk. Slovensko dekliško šolo obiskuje 351 deklic. Izmed vseh 872 otrok na obeh šolah je 283 otrok iz okoliškega rajona.

— **Tečaji živih jezikov** (francoščina, angleščina italijanščina nemščina srbohrvaščina) s katerimi je pričel tovariš J. Jeras, dipl. iz francoščine v Bordeauxu, že lansko leto na I. mestni ljudski šoli (Komenskega ulica) se zopet prično 1. okt. istotam.

— **Študijsko leto 1920/21 na tehniški fakulteti** se prične v začetku oktobra in sicer II. in III. letnik v polnem obsegu izvzemši strojno-elektrotehniški oddelek. Za prvi letnik se bodo vršila predavanja radi pomikanja prostorov v početku le v skčnem obsegu, v popolnem obsegu pa s I. januarjem, ko bo otvorjeno lastno poslonje III. letnik na strojno-elektrotehni-

škem odelku se radi pomikanja kvalificiranih učnih moči za glavne strokovne predmete ne more otvoriti.

— **Vodstvo »Družbe sv. Cirila in Metode«** v Ljubliani izreka tem notom iskreno zahvalo vsem, ki so na kakoršenkoli način pripomogli, da se je 31. glavna skupščina tako lepo izvršila. Nadalje se srčno zahvaluje pevskemu društvu Ljublianski Zvon, ki je priredil brezplačno družbi v korist koncert. Končno se toplo zahvaluje vsem darovalcem dobitkov in denarnih prispevkov.

— **»Somašter«**. — čemu to, vi mladi tovariši? Vam li na tem izrazu ugaja milina jezika? Se li čutite pod tem nazivom za popularnejše? Naj nam kot psovka gotovih ljudi služi v to, da se ji sami privadimo? Je-li »somašterska doba« z zlatimi črkami vpisana v zgodovini razvoja šolstva in bedne učiteljske preteklosti? Prosim vas, varujte vsaj ono malo, kar imamo in pomnite, da »kdor zaničuje se sam...!« — Sploh pa bi od učiteljskega pričakoval, da bode v čiščenju jezika drugim stanovom, zlasti najbližji okolici v vzgled in se tudi v najintimnejši družbi ne bode posluževalo takozvane domače govorice, polne grdih popačenk. Primer z vlaka: »Ti, jest s'm s'pa teto čist' drugoč »forščelala«. Pridejo drugi. »Bl sm se pomakn. sej se nauš nč anštekala.« Vstopijo priprosti Goričani. Do ušes sem zarudel, tam učiteljice, tu neizobražen mladenič, — a govor kot blato ob snegu. Oprostite vi prvi in one druge! Josip Lapajne.

— **Razpisano** je eno učno mesto na štirirazrednici v Stični v stalno namestitvev. Prošnje je vložiti do 10. oktobra 1920 po predpisanem potu pri okr. šol. svetu v Litiji. — Dalje sta razpisani nadučiteljsko in učiteljsko mesto pri Sv. Marijeti niže Ptuja. Prošnje do 20. oktobra 1920 pri kr. šol. svetu pri Sv. Marijeti.

— **Kie so ustanove?** Lansko leto malnika so bile razpisane vrtnarske ustanove, o katerih rešitev še od nikoder ni. — Zanima nas kie da so?

— **Delavnice za šolska učila**. Ministrstvo prosvete je poslalo v Prago svojega delegata, da prouči v Češkoslovaški delavnice za šolska učila, da bi se iste umeliata po češkem vzorcu tudi v naši državi.

— **Članarina in darila za učiteljski konvikt**. Tov. Marija Kavčič, šolska ravnateljica v Idriji, 10 lir = 47 K. Tov. Ivan Gantar, učitelj v Orehoviči, 10 K. — Hvala!

Neodrešena domovina.

— **r Sloveuska gimnazija v Ajdovčini**. »Edinost« poroča, da je italijanska vlada sklenila premestiti slovensko gimnazijo iz Gorice v Ajdovščino.

— **r V goriskem šolskem okraju** je bilo otvorenih spočetka 56 ljudskih šol (pred vojno jih je bilo 86), ob zaključku leta jih je bilo otvorenih 75. Šolo je obiskovalo 10.432 otrok. Število učiteljstva je znašalo 142.

— **r Slovenska ljudska šola v Gorici**. Vpisovanje slovenskih šoloobveznih otrok v Gorici se je vršilo od 23. do 25. septembra. Otvoritev šole za Slovence je bila naznanjena s strani magistrata tako da se otvorilo »anche delle classi con lingua d' insegnamento slovena«, to je »tudi razredi s slovenskim učnim jezikom«. Nič podrobnejšega, nič določenega! Slovenci v Gorici zahtevajo ljudsko šolo v pravem pomenu besede in le ne kak razred!

Književnost in umetnost.

Vse pod tem zaglavjem navedene knjige, muzikalije, tiskovine itd. prodaja in sprejema zanje naročnino knjigarna »Učiteljske tiskarne« v Ljubliani, Frančiškanska ulica št. 6.

Volilni red za Ustavotvorno skupščino. Priredil dr. Stefan Sagadin. 1920. Založila Tiskovna Zadruga v Ljubliani, 100 strani, cena 16 K, po pošti 1,20 K več. — Pravkar je izšel volilni red za Ustavotvorno skupščino. Priredil ga je dr. Stefan Sagadin, načelnik v ministrstvu za Konstituanto. Brošura ne obsega le volilnega zakona, marveč tudi prav lepo razlago o propozicij volitvi, o volitvah s krogičami ter navodila, kako je razumeti vse druge volilne predpise. Brošura je potrebna za vsakogar, ki se zanima za volitve, zlasti jo morajo imeti županstva in drugi uradi, ki se bodo bavili z volitvami. Volilni red se naroča pri Tiskovni Zadrugi v Ljubliani, Sodna ulca 6, pa tudi v knjigarni Učiteljske tiskarne v Ljubliani, Frančiškanska ulica 6.

— **Dr. Anton Breznik: Slovenski pravopis**, v Ljubliani 1920. Založila Jugoslovanska knjigarna. Cena 12 K. — Za Levčevim pravopisom je to prva knjiga, ki razpravlja obširneje o glavnih pravilih iz našega pravopisa. Delo sicer ni obširno, a obsega mnogoteró kleno zrno. Dodan je slovar tujk in tem slovensko nadomestilo z iz-

recnim namenom, da očistimo jezik vse nepotrebné tuje navlake. Knjižico toplo priporočamo v nakupovanje zlasti slov. učiteljstvu.

— **Pevsko društvo »Ljublianski Zvon«** je priredilo v ponedeljek, 20 t. m., II. komorni večer godalnega kvarteta Zika, Gg. Rihard Zika (I. gosli), Karel Sancin (II. gosli), Ladislav Černy (vijola) in Ladislav Zika (čelo) so izvajali, se točke vzporeda s priznano točnostjo in s finim, umetniškim razumevanjem. Vsi štirje so umetniki - mojstri, ki obvladujejo svoje instrumente z lahko eleganco, izabljajo izpod loka kristalnočiste glasove in jih zlivajo v blagoglasno harmonijo. Od Beethovnevega C-moll-kvarteta pa tja do Griegovega G-moll-kvarteta — najlepše točke vzporeda — vse je bilo tako precizno izvajano, da jim mora biti glasbeno čuteč poslušalec iz dna duše hvaležen za prekrasni glasbeni užitek. Žal, da je dvorana v »Unionu« prevelika za komorni kvartet posebno, če je skoraj do polovice prazna, kakor je bila ta večer. Ljubliansko »razumno« občinstvo se je odlikovalo s svojo — odsotnostjo! — a—

— **Bob in Tedi**. Dva neugnanca. Po John Habertonovi knjigi: Helenina otročička slov. mladini po svoje povedal dr. Ivo Sorli. Ilustriral Anton Koželj. — Založila Tiskovna zadruga v Ljubliani 1920. Broširana knjiga velja K 24, vezana K 30. — Slovensko mladinsko literaturo je obogatil dr. Ivo Sorli z jako lepo povestjo, ki opisuje porednost dveh ameriških bratov 5 letnega Boba in 3 letnega Tedita. Njihova mati je mnenja, da sta otroka dva angelička, v resnici pa sta skrateljčka, ki na vse mogoče načine nagajata uju Haronu. Da se bo otrokom knjiga še bolj prikupila, jo je okrasil A. Koželj z 20 slikami. Knjiga toplo priporočamo. Naroča se pri Tiskovni zadrugi v Ljubliani, Sodna ul. 6., dobi pa se tudi v knjigarni Učiteljske Tiskarne v Ljubliani.

— **Narodno gospodarstvo**. Izšlo je informativno Poročilo o vseslovenskem trgovskem shodu dne 11. aprila 1920 v Ljubliani. Uredil dr. Fran Windischer. Izdalo Slovensko trgovsko društvo »Merkur« v Ljubliani. Tisk »Narodne Tiskarne«. Cena 12 K. Za šole, okr. uč. knjižice in učiteljstvo 6 K. Priporočamo delo prav toplo vsem krogom, ker podaja važne informacije o našem sodobnem trgovstvu.

Poziv tovarišem in tovarišicam!

Ljubliansko poverjenistvo Udruženja Jugoslovanskega učiteljstva v Beogradu pozivlje učitelje in učiteljice, ki bi hoteli vstopiti kot stalni poročevalci, v krog sotrudnikov »Učiteljskega Tovariša«, da prijaviijo svoje pogoje poverjenistvu UJU v Ljubliani. Uredništvo potrebuje stalnih dopisnikov, ki bi bili večji češkega, poljskega in drugih jezikov in bi bili voljni iz učiteljskih listov teh narodov prevajati informativne novice in članke, ki bi nas seznanjali z gibanjem učiteljstva in šolstva teh narodov izven Slovenije.

Poverjenistvo bo poskrbelo, da bodo stalni poročevalci prejimali vse liste, ki so jim za poročanje neobhodno potrebni, katere bodo v sporazumu z glavnim uredništvom določili. Podrobna programatična in tehniška navodila prejemaajo od glavnega uredništva. Povračilo izdatkov se izvrši po dogovoru.

Poverjenistvo reflektira samo na one poročevalce, ki se zavežejo, da bodo stalno poročali listu, ki torej razpolagajo s potrebnim časom in voljo.

Udruženje Jugoslovanskega Učiteljstva v Beogradu. — Poverjenistvo v Ljubliani Luka Jelenc, poverjenik, Rudolf Dostal, strokovni tajnik.

LISTNICA UREDNIŠTVA.

Božo R. v A.: Pride prihodnjic na vrsto. Hvala in pozdrav!

Za rezervni sklad UJU — Poverjenistvo Ljubliana. Prostovoljni organizacijski davek.

(Sklep upravnega odbora Zaveze z dne 27. decembra 1918.)

LXII. izkaz.

Po 60 K: Šolsko vodstvo na Polensaku 9, Juršinci, Darovali so po 20 K: Burja Ludovik, Stefka Finkova in Fink Tone — Polensak. Po 30 K: Irna Schelligova — Ptuj, Po 10 K: Mavrič Petar — Azanja — Vlaški dol, Srbija. — Današnji izkaz 100 K. Prej izkazanih 23.568 K. Skupaj 23.668 K.

Ivan Petrič.

Ljubljana, VII., Gasilska cesta št. 172.

Izdajatelj in odgovorni urednik: Fran Marolt.

Last in založba UJU. — poverjenistva Ljubliana.

Tiska »Učiteljska tiskarna« v Ljubliani.

Razpisi učiteljskih služb.

Na trirazrednici v Cvenu pri Lutomeru se razpisuje v stalno nameščenje: 1. nadučiteljska služba (kat. veronauk), 2. služba učiteljice.

Pravilno opremljene prošnje je vložiti po predpisani službeni poti do dne

31. vinotoka 1920

pri krajnem šolskem svetu na Cvenu.

Okrajni šolski svet Ljutomer, dne 22. septembra 1920.

Predsednik:

Dr. Peter Vavpotič.

Stb. 901/P.

Razpis službe.

Sv. Marieta niže Ptuj, 6 razredna ljudska šola nadučiteljsko in učiteljsko mesto v stalno nameščenje.

Redno opremljene prošnje do

20. oktobra 1920

krajnemu šolskem svetu pri Sv. Marijeti niže Ptuj.

Okrajni šolski svet v Ptuj, dne 20. septembra 1920.

Za predsednika:

Flerè, s. r.

Stev. 215.

Razpis učiteljskih služb v okraju Gornji grad.

- 1.) Rečica ob Savinji, štirirazrednica, mesto učitelja ali učiteljice.
- 2.) Nova Stifca, dvorazrednica, mesto nadučitelja in učiteljice (s prosto sobo).
- 3.) Ksaverij, trirazrednica, mesto učiteljice.
- 4.) Solčava, enorazrednica, mesto učiteljavoditelja.

Prošnje do 20. oktobra 1920 po predpisani službeni poti na dotični krajni šolski svet.

Okrajni šolski svet Gornji grad v Celju, dne 20. septembra 1920.

Predsednik: Žužek s. r.

Važno! Šolska vodstva Nujno!

nabavijo najcenejše

peresa, svinčnike, radirke, papir in druge šolske potrebščine

pri veletrgovini

LUDOVIK ŠEF

Maribor, Prešernova ulica št. 1.

Tovarniška zaloga papirja in pisalnega orodja.

Špecialna trgovina vseh pisarniških potrebščin

Brzjavaj: Papiršef Maribor. Telefon 148.

Brzjavaj: Papiršef Maribor. Telefon 148.

Učiteljska knjigarna v Ljubliani

priporoča naslednje knjige:

- Spisi Mišjakovega Julčka. I.—VI. zv. — A. Rape: Mladini. I.—VI. zv. — B. Gangl: Zbrani spisi. I.—VI. zv. — J. Ribičič: Vsem dobrim. — J. Trost: Moja setev. — F. Palnakovi spisi. I. in II. zv. — Zvezek tu navedenih knjig stane vezan à 14 kron, elegantno vezan 16 kron.
- J. Bučar: Metuljar. Broširan 14 kron. — P. Flerè: Babelja pripoveduje. I. in II. zv. vezan à 7 kron. — Jan Baukart: Marko Senjanin, slovenski Robinzon. Broširan 14 kron, vezan 16 kron. — Dr. Mencej: Kratka srbska gramatika in čitanka. Cena K 10'80. — Henrik Podkrajsek: Pomočniška izkušnja za rokodelske obrte. Cena K 14'40.

Ročni zapisnik, obsega koledar, plače stalnega učiteljstva, na ljudskih in meščanskih šolah, draginjske doklade, službena doba, upokojitev, šolstvo v Sloveniji, kolkovno lestvico, poštni tarif. Cena izvodu za 100 učencev K 12—, za 150 učencev K 14—.

Šolski list. I. stop., 1. štev. pošla, I. stop., 2. štev. 5 kron. — II. " 1. " pošla, II. " 2. " 8 " — III. " 1. " 6 kron, III. " 2. " 14 "

K. Wider: Moje prvo berilo. Sedmi natisk, 12 kron.